

FAKTAARK MED NEMME METODER TIL AT DIAGNOSTICERE JORDEN

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Planterne vokser ikke, som de skal, og der er mistanke om, at det er noget med jorden. Men hvad? Nu er der hjælp at hente i otte nye faktaark med tilhørende videoer, som trin for trin leder dig frem til diagnosen.

Se alle faktaark

En sund jord er grundlaget for optimal plantevækst. Vokser afgrøderne dårligt i dele af marken, står der vand på jorden eller mangler mågerne, når du bearbejder jorden? Så kan det være tegn på, at der er noget galt, men det svære kan være at finde årsagen.

Nu er der udviklet en række nemme og hurtige metoder til at diagnosticere, hvad jorden fejler. Det er der kommet 8 faktaark med tilhørende videoer ud af, som trin for trin fører frem til en diagnose. QR-koder giver adgang til korte instruktionsvideoer.

ER JORDEN VANDLIDENDE I DYBDEN?

Test:
Jordprofil med hollænderbor

Brug denne test, hvis...
Du har mistanke om, at vandlidende forhold begrænser plantevækst og jordens sundhed.

Indikatorer på vandlidende forhold:

- Jorden er sent tøjlig om foråret
- Der er dybe hulspor
- Der er pletter med dårlig plantevækst
- Ukrudstrykket er højt
- Jordoverfladen er mørkfarvet.

Hvad kan testen fortælle dig?

- Om jorden generelt er vandlidende eller periodevis vandlidende
- I hvilken dybde jorden er vandlidende.

Medbring

- 1 hollænderbor

SCAN OG SE FILM
Filmen viser hvordan du gør.
Eller [besøg \[landbrugsinfo.dk/jord\]\(https://www.landbrugsinfo.dk/jord\)](https://www.landbrugsinfo.dk/jord)

1 Bor ned til borspidsen er fyldt med jord (20 cm). Sæt de mindste spidser på, hvis jorden er stevet eller kompakt.

2 Lag tommestokken ved siden af hullet og læg jorden op i forlængelse af hinanden, så det passer med jorddybden. Tjek undervejs, om længden på det opgravede profil passer med dybden på borchullet.

3

4

• FAKTAARKTILGANG
• Tommestok

Tidspunkt for test
Testen udføres, når jorden er fugtig, dvs. når jorden er ved markkapacitet. Fordret er et godt tidspunkt.

Hvor lang tid tager testen?
Beregn ca. 10 minutter pr. boring og 5 minutter til at kigge på den opborede jordprofil og tage billeder. Det anbefales, at du som minimum udfører to boringer på samme lokalitet for at bekræfte, at den første boring er repræsentativ.

Hollænderboret (Edelman bor) i jorden. Boret er langt og tyndt, og det er nemt at sætte det ned i jorden.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

LEADER 2020

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Jorden er ikke vandlidende. Kendetegnet ved rødbrune, brune eller gulbrune nuancer.

Jorden er vandlidende. Kendetegnet ved grålige nuancer evt. med et pænt eller blåt skær. En vandlidende jord er altid fugtig/våd.

Jorden er periodevis vandlidende. Kendetegnet ved en farvemæssig marmorering i grå og rustede farver.

Tolkning
Tegn på vandlidende forhold kan aflæses på jordens farver. Udsættes jorden gentagne gange for længere tids vandmætning vil jordens farve ændre karakter. Under iltfri forhold udvaskes jern let fra jorden. Det er bl.a. jern, som er med til at give jorden brune, rødbrune og gulbrune farver. Derfor fremstår jorden grålig, når jernet forsvinder fra jorden. Hvor jorden er permanent vandmættet, er jorden helt grå evt. med et grønligt eller blåligt skær.

I tørre perioder kan der komme italførelse til jordens grovporer, hvorved jernet kan limes. Under disse forhold vil der dannes rustede partier omkring jordens grovporer.

Generelt siges jorden at have en dårlig dæmnings tilstand, hvis jorden er permanent vandmættet i de øverste 80-120 cm.

Hvis boringen tages om foråret, er det vigtigt at kombinere de visuelle tegn på vandmætning (jordens farver) med iagttagelserne om, hvordan jorden føles (tør eller våd), især lerede højlandsjorde kan have et højt vandpejl om vinteren, der afdrænes og forsvinder om foråret og sommeren. Disse jorde kan have tegn på vandlidende forhold ved marmoreringer i røde og grålige farver jordprofilen, men hvis ikke de føles våde, er de ikke dårligt drænnede.

Har man forbedret markens dræningsforhold, kan der gå nogle år før de visuelle tegn på vandmætning i jordprofilen er forsvundet. Andre væsentlige parametre at kigge efter i jordprofilen:

- Hvordan er tekturen i de forskellige jordlag?
- Er der vandstandsende lag f.eks. en plejels eller myr-malm?

Eksempel på faktaark: Med et hollænderbor kan du teste, om jorden er vandlidende i dybere jordlag. Jordens farver fortæller, om den er vandlidende hele året eller kun i perioder.

Med faktaarkene kan du bl.a. tjekke om,

- jorden er vandlidende i dybden
- der er rodstandsede lag
- jordstrukturen og indholdet af organisk stof i pløjelaget er ok
- regnormebestanden i jorden er god
- og meget mere.

Så giv jorden et sundhedstjek via faktaarkene og se, hvordan den egner sig som vækstmedie.

[Se faktaark, videoer og vejledninger](#)